

**Sayın Meclis Başkanım,
Değerli Meclis Üyeleri,
Kıymetli Basın Mensupları,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma hepinizi saygıyla selamlıyorum.
Eylül ayı ve 2022-2026 dönemimizin son Meclis toplantımıza hoş geldiniz.**

Kentimizde meydana gelen orman yangınlarından etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum; hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum. Antalya Balıkçı Barınağı'nda meydana gelen yangından etkilenen balıkçılarımıza da geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Can kaybı yaşanmaması en büyük tesellimizdir. Yangınlarla mücadele eden tüm ekiplerimize özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde meydana gelen kazada ve Tuğberk İmamoğlu gemisinde yaşanan kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet; ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, yaralananlara acil şifalar diliyorum.

Geçmiş dönemlerde Borsamızda Meclis Üyeliği ve 1. Meslek Komitesi Başkanlığı görevlerinde bulunmuş Mehmet Özmen amcamızı geçtiğimiz hafta başında kaybettik. Mehmet Amcamıza Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına ve tüm camiamıza başsağlığı ve sabır diliyorum. Yine bu dönem; yaklaşık iki yıl önce kaybettiğimiz, camiamızda güzel izler bırakan, Meclis Üyemiz Mustafa Cahit SÖNMEZ'i ve aramızdan ayrılan tüm üyelerimizi de bir kez daha rahmetle anıyorum.

Kadınlar Avrupa Voleybol Şampiyonası'nda şampiyon olan A Milli Kadın Voleybol Takımımızı yürekten kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Geçtiğimiz günlerde 2027-2029 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program kamuoyuyla paylaşıldı. Programa tarım açısından baktığımızda; yüksek katma değerli üretim, Ar-Ge ve teknoloji kullanımı, yöresel ürünlerin ekonomik değerinin artırılması, verimlilik ve rekabetçiliğin geliştirilmesi gibi başlıkların öne çıktığını görüyoruz. Bunların sektörümüz açısından önemli olduğunu düşünüyoruz. Ancak tarımsal istihdamdan üretim maliyetlerine, finansmana erişimden gıda arz güvenliğine kadar sektörümüzün çözüm bekleyen yapısal meseleleri de var. Bizim beklentimiz; tarım politikalarının yalnızca fiyatlar üzerinden değil, üretimin devamlılığı ve üreticinin sürdürülebilirliği üzerinden de ele alınmasıdır. Çünkü kalıcı fiyat istikrarının yolu, üretimi ve arz kapasitesini güçlü tutmaktan geçiyor. Üreticiyi üretimde tutamazsak ne fiyat istikrarını ne de gıda arz güvenliğini sağlayabiliriz. OVP'deki hedeflerin kararlılıkla uygulamaya yansımaları bekliyor; üretimi, yatırımı ve üreticiyi güçlendiren politikaların kalıcı hale gelmesini önemsiyoruz. Programın ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Bu ay açıklanan bir diğer önemli veri de 2026 yılı ikinci çeyrek Gayrisafı Yurtiçi Hasıla sonuçları oldu. Ekonomimiz yılın ilk çeyreğinde yüzde 2,6, ikinci çeyreğinde ise yüzde 2,3 büyüdü. Ancak son beş yıllık ortalamalarla karşılaştırdığımızda büyümenin belirgin biçimde ivme kaybettiğini görüyoruz.

Tarım sektörümüz ise ilk çeyrekte yüzde 4,8, ikinci çeyrekte ise yüzde 13,3 büyüdü. Sektörümüzün büyümesi sevindiricidir. Ancak ikinci çeyrekteki yüksek büyümenin, geçen yılki düşük üretimin ardından bu yıl rekoltede yaşanan artışın oluşturduğu baz etkisini içerdiğini de unutmamalıyız. Dolayısıyla bu yüksek büyüme oranını tek başına sürdürülebilir bir büyüme göstergesi olarak değerlendirmemeliyiz. Bizim asıl hedefimiz; tarımda bir yıl yüksek, diğer yıl düşük büyüme değil, üreticinin kazandığı, üretimin arttığı ve sektörün geleceğine güvenle baktığı istikrarlı bir büyüme olmalıdır.

Ticaret ve hizmetler kesiminde de benzer bir yavaşlama görüyoruz. İlk çeyrekte yüzde 3,5 büyüyen ticaret sektörünün ikinci çeyrek büyümesi yüzde 0,5 seviyesinde kalmıştır. Bu veriler bize iç talepteki yavaşlamanın üretim ve ticaret tarafında da etkilerinin hissedilmeye başladığını gösteriyor. Fiyat istikrarını kalıcı hale getirirken üretimi, yatırımı ve ticareti de güçlendirecek bir dengeye ihtiyacımız var. Çünkü ekonominin temelinde üretim vardır. Üretim güçlü olmadan kalıcı refah sağlamak mümkün değildir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Ekonomide ve tarımda böylesine zorlu bir dönemden geçerken, 2022 yılında sizlerin teveccühüyle başladığımız çalışma dönemimizin de sonuna yaklaşıyoruz. Geride bıraktığımız dört yıla kısaca bakmak istiyorum. Bu dört yıl kolay geçmedi. Üretim maliyetlerinin hızla arttığı, finansmana erişimin zorlaştığı, iklim değişikliğinin etkilerinin daha fazla hissedildiği, ihracat pazarlarında belirsizliklerin yaşandığı bir dönemden geçtik. Ancak enseyi karartmadık. Sorunları yalnızca dile getiren değil, çözüm arayan; bugünü yönetirken yarını da düşünen bir anlayışla hareket ettik. Bütün çalışmalarımızın merkezine üyemizi, üreticimizi ve ortak aklı koyduk.

Değerli Arkadaşlar,

Meslek komitelerimizi her zaman Borsamızın mutfağı olarak gördük. Çünkü sahada ne yaşandığını en iyi üyelerimiz biliyor. Bu dönem meslek komitelerimizde 626 karar aldık. Ancak bizim için önemli olan kararların sayısı değil, o kararların ne kadarının üyemizin sorununa dokunduğu ve sektörümüzün önünü açtığıdır. Bu nedenle alınan kararları dosyalarda bırakmadık.

Finansmandan enerji maliyetlerine, ihracattan iş gücüne, sosyal güvenlik mevzuata, üretimden pazarlamaya kadar üyelerimizin taleplerini başta TOBB olmak üzere bakanlıklarımıza, ilgili kurum ve kuruluşlara taşıdık. Sadece sorunu söylemedik. Sorunla birlikte çözüm önerimizi de ortaya koyduk ve takipçisi olduk. Çünkü biz Borsacılığı yalnızca tescil hizmeti olarak görmedik. Borsamızı; üyesini dinleyen, sahayı takip eden, veri üreten, çözüm geliştiren ve sektörüne yön gösteren bir kurum olarak gördük.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bu anlayışla dört yıl boyunca sektörümüzün nabzını tuttuk. Hububat, susam, yaş meyve sebze, zeytin ve zeytinyağı, et ticareti ve hayvancılık, kesme çiçek, tıbbi ve aromatik bitkiler başta olmak üzere sektörlerimizin sorunlarını doğrudan sektör temsilcileriyle konuştuk. 16 sektörel analiz toplantısı gerçekleştirdik. Üreticiyi, tüccarı, ihracatçıyı; kamu kurumlarını, üniversiteleri ve araştırma kuruluşlarını aynı masa etrafında buluşturduk. Rekolteyi, maliyetleri, pazarlamayı, ihracatı, mevzuatı, iklim koşullarını ve sektörün geleceğini birlikte değerlendirdik. Sorunları ortak akılla belirledik, çözüm önerilerini raporlaştırdık ve ilgililerine sunduk.

Keçiboynuzundan keçiye, coğrafi işaretlerden kırsal kalkınmaya, zeytinyağından tarım topraklarının korunmasına kadar farklı başlıklarda 9 ulusal ve uluslararası çalıştay gerçekleştirdik. Bilim insanlarımızın bilgisini sektörümüzün tecrübesiyle buluşturduk. Çünkü tarımın sorunlarının tek bir kurumun ya da tek bir kişinin çözebileceği sorunlar olmadığına inanıyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Bu dönemde yalnızca toplantı yapan değil, bilgi üreten bir Borsa olmaya da özel önem verdik. Antalya Yaş Meyve Sebze Endeksi ve Antalya Domates Endeksi'ni düzenli olarak kamuoyuyla paylaşmaya devam ettik. Üretim maliyetlerinden ihracata, yerel yönetimler ve tarımdan ürün piyasalarına, iklim olaylarından sektörlerimizin yapısal sorunlarına kadar çok sayıda çalışma hazırladık. Faaliyet envanterimizde 203 rapor, araştırma, endeks ve yayın çalışması yer aldı. Rakamları yalnızca açıklamadık. Rakamların bize ne söylediğini, üreticimiz ve tüccarımız açısından ne anlama geldiğini ortaya koymaya çalıştık. Çünkü doğru politika, doğru bilgi üzerine kurulabilir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Üyemizin bugünkü sorunlarını çözmeye çalışırken yarının tarımının altyapısını da bugünden hazırlamaya gayret ettik. Tarıma dayalı ihtisas sera organize tarım bölgesi ve Antalya'da hububat lisanslı depoculuğunun hayata geçirilmesine yönelik fizibilite çalışmaları yürüttük. Ürün piyasalarının geliştirilmesine yönelik yapılanmalarda yer aldık. Tarımsal karbon ayak izi hesaplama yazılımını sektörümüzün kullanımına sunduk. Akıllı tarım, dijitalleşme, izlenebilirlik, yeşil dönüşüm ve sürdürülebilir üretimi gündemimizin önemli başlıkları haline getirdik. Çünkü artık tarımda rekabet yalnızca ne kadar ürettiğinizle değil ne kadar verimli, teknolojik, kaliteli ve sürdürülebilir ürettiğinizle ölçülüyor.

Değerli Arkadaşlar,

Üretmek kadar, ürettiğimizi dünyaya satabilmek de önemlidir. Bu nedenle yaş meyve sebze ve kesme çiçek sektörlerinde UR-GE projelerimizi sürdürdük. Geride bıraktığımız dört yılda 11 ülkede üyelerimizi yeni pazarlarla buluşturduk. Asya'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Güney Amerika'ya kadar farklı coğrafyalarda fuarlara katıldık, üretim ve ticaret merkezlerini inceledik, firmalarımızın doğrudan alıcılarla görüşmesini sağladık.

YÖREX ile Anadolu'nun yöresel ürünlerini ve coğrafi işaretli ürünlerini ticarete kazandırdık. Yerel değerlerimizi korurken onların ekonomik değerini de artırmaya çalıştık. Antalya Tavşan Yüreği Zeytinimizin Avrupa Birliği, zeytinyağımızın ise ülkemizde coğrafi işaret tescili için başvurularda bulunduk.

Değerli Meclis Üyeleri,

Tarımı hiçbir zaman yalnızca ekonomik bir faaliyet olarak görmedik. Toprağı, suyu, çevreyi ve doğayı korumadan tarımın geleceğini koruyamayacağımızı biliyoruz. Bu nedenle kuraklığı, iklim değişikliğini, tarım topraklarının korunmasını, biyolojik çeşitliliği ve sürdürülebilirliği sürekli gündemde tuttuk.

Zeytinpark'a sahip çıkmaya devam ettik. Çocuklarımızı ve gençlerimizi toprakla, doğayla ve üretimle buluşturduk. Geride bıraktığımız ilk üç yılın temasını sürdürülebilirlik üzerine kurduk ve yeşil mutabakat eksenli faaliyetlerde bulunduk.

2026 yılı çalışma temasını “SU” olarak belirledik. Çünkü artık Antalya için su; yalnızca tarımın değil, turizmin, sanayinin, kent yaşamının ve gelecek nesillerin ortak meselesidir. Suyu yönetmeden Antalya'nın geleceğini yönetemeyiz. Bu anlayışla Antalya Su Diyalogu toplantılarını gerçekleştirdik. Tarım, turizm, sanayi ve kentsel su yönetimini aynı çerçevede ele aldık. Dün gerçekleştirdiğimiz Antalya Su Zirvesi ile çalışmalarımızın çıktısını somut bir yol haritasına dönüştürmek istiyoruz. Amacımız yalnızca sorunları konuşmak değildir. Kimin, neyi, nasıl ve hangi takvimde yapacağını ortaya koymaktır.

Değerli Arkadaşlar,

Geride bıraktığımız dört yılda kusursuz olduğumuzu söylemiyoruz. Yapmak isteyip yapamadıklarımız da oldu. Sonuçlandıramadığımız, takip etmeye devam ettiğimiz işlerimiz de var. Ama gönül rahatlığıyla şunu söyleyebilirim: Üyemizin meselesine hiçbir zaman kayıtsız kalmadık. Tarımın sorunlarına sırtımızı dönmedik. Antalya'nın geleceğini ilgilendiren hiçbir konuda sorumluluk almaktan kaçınmadık.

Meslek komitesi ve sektörel toplantıların, çalıştayların, raporların, projelerin, fuarların ve uluslararası çalışmaların arkasında hep aynı anlayış var: Üyemize hizmet etmek, sektörümüzü güçlendirmek ve Antalya tarımını geleceğe hazırlamak. Bütün bunları da tek başımıza yapmadık. Meclisimizle, meslek komitelerimizle, yönetim kurulumuzla ve çalışma arkadaşlarımızla birlikte yaptık. Dört yıl boyunca Borsamızdaki çalışma huzurunun, karşılıklı saygının ve kurumsal kültürün korunmasına katkı sağlayan siz değerli Meclis üyelerimize, meslek komitesi üyelerimize, Yönetim Kurulundaki arkadaşlarıma ve tüm çalışma arkadaşlarımıza yürekten teşekkür ediyorum.

Bu dönemde de kurumsal yapımızı her şeyin üzerinde tutmaya gayret ettik. Borsamızın meselelerini kişisel meseleler haline getirmedik. Başarıyı da hiçbir zaman bir kişinin başarısı olarak görmedik. Çünkü biliyoruz ki makamlar ve görevler geçicidir; kurumlarımızın itibarı, kültürü ve bıraktığımız eserler kalıcıdır. Attığımız her adımda ortak aklı rehber edindik. Üyelerimizin, sektörümüzün, Antalya'mızın ve ülkemizin ortak menfaatlerini her zaman önceliğimiz olarak gördük. Çalışmalarımıza destek veren tüm kurum ve kuruluşlarımıza teşekkür ediyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Borsamızdaki görevimizin yanında, sizlerin sesini ulusal düzeyde duyurabilmek de sorumluluğumuzun önemli bir parçasıdır. TOBB çatısı altında sizleri temsilen Ankara’da üstlendiğim görevlerde de Antalya’mızın, sektörümüzün ve üyelerimizin meselelerini gündeme taşımaya gayret ediyorum. TOBB Başkanımız Sayın M. Rifat Hisarcıklıoğlu’nun önderliğinde, kentimizin ve ülkemizin iş dünyası için çalışıyoruz. Antalya’dan aldığımız talep ve sorunları Ankara’ya taşıyor, karar mekanizmalarıyla üyelerimiz arasında güçlü bir köprü kurmaya çalışıyoruz. Bunu bir makam değil, sizlere karşı taşıdığımız sorumluluğun gereği olarak görüyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Görevlerin ve dönemlerin bir başlangıcı ve bir sonu vardır. Ancak Borsamızın üyelerine, tarıma ve Antalya’ya karşı sorumluluğunun sonu yoktur. Borsamız bundan sonraki dönemde de üyeyi ve üreticiyi merkeze alan; tarıma, suya, çevreye, doğaya, teknolojiye, ihracata, katma değerli üretime ve kırsal kalkınmaya odaklanan bir anlayışla yoluna devam edecektir. Günü yönetmekle yetinmeyecek, geleceği hazırlayacaktır. Sorunları seyretmeyecek, çözümün parçası olacaktır. Ortak akıldan, üretimden, kurumsallıktan ve çalışmaktan vazgeçmeyecektir. Çünkü güçlü kurumlar, ürettikleri güçlü değerler ve oluşturduğu kurumsal kültür sayesinde yoluna emin adımlarla devam eder. 1 Ekim ve sonrasında gerçekleştirilecek organ seçimlerinin de bu kurumsal kültüre ve Borsamızın demokratik geleneğine yakışır şekilde gerçekleşeceğine inanıyorum. Seçimlerin Borsamız, üyelerimiz, sektörümüz, Antalya’mız ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Saygılarımla,

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

